

Κατά συνθήκην ψεύδη του δημοσίου διαλόγου

Ενώ λογικά θα έπρεπε, εφόσον απασχολούμαι επί πολλά χρόνια με τον δημόσιο χώρο, να έχω “μιθριδατική” συμπιλίωση με τα «κατά συνθήκην ψεύδη» του δημοσίου διαλόγου, συνεχίζω να ενοχλούμαι με όσα από αυτά επαναλαμβάνονται επετειακά, κάθε φορά που κάποια αρνητικά γεγονότα, μερικές φορές δραματικά, απειλούν να αποκαλύψουν την πραγματική αιτία της ανεπαρκούς προετοιμασίας μας για την αντιμετώπιση των φυσικών φαινομένων στο προ-καταστροφικό στάδιο και της απουσίας συντονισμού στο συν-καταστροφικό στάδιο (όπως ορίζει τα στάδια αυτά ο καθηγητής Ευθύμιος Λέκκας).

Δεδομένου ότι βρισκόμαστε σε κάποιο “διάλειμμα” μεταξύ των σημαντικών καταστροφών της προηγούμενης χρονιάς και των πιθανών της επόμενης, είμαστε σε θέση με σχετική ψυχραιμία να αναζητήσουμε τη διαχρονική σταθερότητα ενός επετειακά επαναλαμβανόμενου «κατά συνθήκην ψεύδους», που αποδίδει πολλές από τις καταστροφές των φυσικών φαινομένων στη “σύγχυση αρμοδιοτήτων” μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης – Περιφερειών – Δήμων.

Ψηφίστηκε μάλιστα πρόσφατα ο νόμος 5013 του 2023 για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, που υπόσχεται «την ανακατανομή ή μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης», απισχναίνοντας σε αμιγώς νομικό ζήτημα “αρμοδιοτήτων”, ένα σύνθετο επιχειρησιακό ζήτημα που αφορά τελικά κάθε δημόσια πολιτική, στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της οποίας μετέχει το κεντρικό, το περιφερειακό και το δημοτικό επίπεδο.

Για παράδειγμα, εάν κάποιος παρακολουθήσει τον δημόσιο διάλογο επίρριψης ευθυνών (blame game) για το κλείσιμο κάποιων οδικών αρτηριών λόγω του χιονιά, θα διαπιστώσει ότι αυτός επικεντρώνεται στις αρμοδιότητες της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας και των Δήμων και επιστεγάζεται από τις εξαγγελίες του αρμόδιου υπουργού, που δηλώνει ότι πρέπει να γίνει «καλύτερο ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων».

Ελάχιστοι αναρωτιούνται εάν έχει γίνει έγκαιρη **πρόβλεψη** του φαινομένου, εάν έχει εκπονηθεί **επιχειρησιακό σχέδιο** ενεργοποίησης των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών δημοσίων φορέων (σύμφωνα με τις λειτουργικές δυνατότητές τους), εάν έχουν εξοπλιστεί με **τα κατάλληλα μηχανήματα**, εάν έχουν **το αναγκαίο προσωπικό** και εάν έχουν γίνει **ασκήσεις πεδίου** για να δοκιμαστεί η ετοιμότητα του επιχειρησιακού σχεδίου.

Ένα τέτοιο επιχειρησιακό σχέδιο αφορά οριζόντια και κάθετα όλους τους δημόσιους φορείς που έχουν αρμοδιότητες ή/και επιτελούν επιμέρους λειτουργίες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της αντίστοιχης δημόσιας πολιτικής, συγκροτώντας ένα συνεκτικό **δίκτυο φορέων** που **συν-εργάζονται**, **συν-εργούν** και **συν-τονίζονται**. Αυτή άλλωστε είναι και η έννοια της ψηφιακής

πολυεπίπεδης διακυβέρνησης κάθε οριζόντιας ή τομεακής δημόσιας πολιτικής, η οποία δεν βασίζεται τόσο στις λειτουργίες των κόμβων του δικτύου, όσο στη συν-εργασία, τη συν-έργεια και τον συν-τονισμό τους.

Επειδή όμως το συνθετικό “συν” θα ανάγκαζε όλους να κοιτάνε και στον καθρέφτη τους, προτιμούμε τη συνεχή ροπή προς την αναζήτηση του μεμονωμένου αρμόδιου στον οποίο θα χρεωθεί ο “μουντζούρης”.

Συμπέρασμα: Δεν υπάρχει ελπίδα. Θα συνεχίσουμε το επετειακά επαναλαμβανόμενο «κατά συνθήκην ψεύδος», δηλαδή το «καλύτερο ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων» και δεν θα προβάλλουμε την ανάγκη συν-εργασίας, συν-έργειας, συν-τονισμού κατά δημόσια πολιτική των αρμόδιων Υπουργείων, των Περιφερειών και των Δήμων.

Ίσως διότι έτσι ο καθένας θα διοικεί απερίσπαστος το “silos” του, επιλογή που αποτελεί μια διαχρονικά διαπιστωμένη παθολογία του πολιτικο-διοικητικού συστήματός μας.